

IZJAVA PREDsjedNIKA SKUPŠTINE MEĐUNARODNOG INSTITUTA ZA ISLAMSKU MISAO (IIIT)

Istanbul, 24. mart 2019.

Dragi povjerenici/članovi,

Es-selamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Čast mi je što sam ponovo član Skupštine Međunarodnog instituta za islamsku misao (IIIT - International Institute for Islamic Thought) i što sam izabran za njenog predsjednika. Kao što znate, izuzetno cijenim doprinos koji IIIT daje i nastavljam predano raditi za ovu organizaciju – i u dobru i u zlu. Radujem se što ću sa vama sarađivati sada kada krećemo u novu etapu naše misije, da ummetu služimo tako što ćemo mu ponuditi saznanja i viziju, zasnovane na kritičkoj analizi islamske intelektualne tradicije.

Dok gledamo u budućnost, moramo uvažavati ostavštinu intelektualnih svjetionika naše prošlosti. Oni su imali i smjelosti i odlučnosti da poduzmu ovaj golemi zadatak i uspostave jednu globalnu instituciju, posvećenu izučavanju i širenju savremene islamske intelektualne misli. Dr. Ismail al-Faruqi, dr. Taha al-Alwani i dr. Jamal Barzinji (neka se Allah smiluje njihovim dušama), kao i oni koji su još sa nama, začetnici su ovog poduhvata i njihove zasluge za ummet su neprocjenjive.

Možemo reći da, u mnogome, IIIT njihovoj viziji duguje svoj ugled organizacije posvećene kritičkom mišljenju i razumnom dijalogu, koja se odvaja od drugih islamskih intelektualnih institucija po tome što odbacuje dogmatsku i ideološku uskumnost.

Ovo je za rezultat imalo uspješna predvodnička izdanja i iz oblasti *mekasid eš-šeri'ja*, kao i izdanja iz civilizacijske obnove, islamske misli, preporoda i unapređivanja obrazovanja, kao i to da smo pravovremeno napravili dobro promišljen pomak sa paradigme „islamizacije znanja“ na paradigmu „integracije znanja“.

Promjena paradigme je dokaz odlučnosti da osiguramo da naše institucije odgovore na potrebe novog, promijenjenog doba. Da bismo napravili adekvatnu transformaciju, moramo usvojiti, prihvatiti i stvoriti održivu kulturu inovacija u digitalnoj tehnologiji i društvenim medijima, ne samo da bismo doprli do mladih, nego i da bismo vjerodostojno slijedili svoj cilj. Ako hoćemo biti ravnopravni partneri u stvaranju svijetle budućnosti za ljudsku civilizaciju, ne možemo zatočiti našu organizaciju i sklanjati se u prikrajak modernosti.

Integracija znanja mora pomjerati granice naučnih disciplina. Mi moramo stati na obzorja znanja u onim područjima koja djeluju na muslimanska društva i čovječanstvo u cjelini,

nadograđujući našu bogatu muslimansku tradiciju i ono što su osnivači IIIT-a utemeljili. Brojne su teme koje bi se morale institucionalizirati kao studijski programi u našim institucijama:

- a) dobro upravljanje u muslimanskim društvima;
- b) etički i društveno odgovorno ulaganje;
- c) konflikt, stabilnost i razvoj u muslimanskim društvima;
- d) pojava civilnih društava;
- e) nedržavni akteri u nestabilnim okruženjima (NSAFE);
- f) raseljavanje i migracije.

Preko Instituta Fairfax, svog obrazovnog ogranka, uz partnerstvo vodećih profesora i intelektualaca, IIIT je, tokom više godina, na svom Zimskom i svom Ljetnom studentskom programu, bio domaćin nekih od najgenijalnijih umova svijeta, a kako bi unaprijedio i poboljšao obrazovanje studenata u razumijevanju i savladavanju nauka o Kur'anu i Sunnetu. Osim toga, već deceniju je IIIT domaćin Ljetnog instituta za naučnike, jednog od najvećih akademskih foruma usredotočenih na islamsku misao, na kojem se pruža dragocjena mogućnost naučnicima iz ovog područja da predstave svoja istraživanja i diskutiraju o njima. Godišnje ljetne i zimske škole, koje se organiziraju u nekoliko zemalja i regija, dale su veliki doprinos intelektualnom i akademskom razvoju studenata dodiplomskog studija. Dalje, IIIT saraduje sa Centrom za postnormalnu politiku i studije budućnosti (CPPFS – Centre for Postnormal Policy and Future Studies) u jačanju svijesti o budućnosti i progresivnog mišljenja, time što obučava mlade učenjake u Velikoj Britaniji, Turskoj, Bosni i Južnoj Africi da razmišljaju i istražuju alternativne budućnosti, razumiju složeni karakter savremenog doba i upravljaju njime, te da se kritički angažiraju na rješavanju problema i pitanja muslimanskih društava.

Mi trenutno živimo u vrlo osjetljivom, složenom i hirovitom vremenu, koje zahtijeva nove oblike razmišljanja i djelovanja. Da bi IIIT dao djelotvoran doprinos, mora reformirati vlastite metode i praksu. Počet ću tako što ću ustanoviti sljedeće glavne principe i ciljeve:

- 1) Mi moramo dati visoki prioritet održavanju finansijske transparentnosti u svim našim transakcijama, koristeći najbolje računovodstvene prakse i programe;
- 2) Mi moramo temeljito preispitati naše izdavačke i prevodilačke programe, kako bismo se bavili izazovima sa kojima se ummet danas suočava i kako bismo izbjegli da se ime IIIT-a ikada spomene u bilo kakvom sadržaju podložnom pogrešnim i negativnim tumačenjima, ili sadržaju koji je suštinski pristran, koji raspiruje mržnju, koji je klevetnički ili se, možda, smatra uvredljivim i može dovesti do sudskih tužbi, jer moramo imati na umu da su sadašnji zakoni o kleveti vrlo strogi. Drugim riječima, moramo osigurati najviši kvalitet produkcije sadržaja koji zaslužuje ime IIIT-a, brenda IIIT-a, na čijem se stvaranju vrijedno radilo i koji se mora zaštititi po svaku cijenu.
- 3) Moramo konsolidirati rad IIIT-a širom svijeta, tako da se organizacija i svi njeni organi u različitim zemljama pridržavaju jedinstvene politike i jezgre ciljeva. Ako ne možemo

održati najviši nivo vrsnosti u našim pratećim uredima, moramo biti spremni zatvoriti ih.

Dio prvobitne vizije IIIT-a bio je jednu prikupljenu tečevinu ključnog teorijskog znanja prevesti u praktične obrazovne i društvene reforme od koristi za globalnu muslimansku zajednicu. Ovo je vrlo zanimljivo i burno doba za IIIT, budući da on prolazi kroz neophodni preustroj i da je sada u situaciji da taj posao dovrši tako što će pokrenuti inicijativu Naprednog obrazovanja u muslimanskim društvima (AEMS - Advancing Education in Muslim Societies). AEMS prepoznaje svoja istraživanja u tzv. „trećem prostoru“, što znači da obrazovanje služi ne samo za stjecanje znanja i vještina, nego i za nešto više: ono, također, mora služiti kao pokretač smislenog i upotpunjenog života. U ovom okviru, obrazovanje funkcionira kao sredstvo transformacije i budi nadu za bolju budućnost muslimanskih društava, kao i čovječanstva u cjelini. Pet istraživačkih fokusa koji su postavljeni u AEMS-u su: pedagogija, nastavni program, upravljanje i liderstvo, obrazovna politika i kontekst i procjena i valorizacija. Udružujući napor, nadamo se da ćemo u metodologiju nastave unijeti kur'anske vrijednosti saosjećanja, oprosta, moralnog rasuđivanja i svijesti o zajednici, budući da su oni od suštinske važnosti za izgradnju zdravog društva.

Obrazovna reforma, po našem shvatanju, i dalje je sastavni stub reforme potrebne cijelom muslimanskom društvu. Ona je generacijsko nastojanje u koje i dalje moramo ulagati naše resurse. Zapravo, ovo i jest središnja tačka IIIT-ovog intelektualnog diskursa već više od tri decenije, koju sada označavamo kao paradigmu „integracije znanja“. Ukorijenjena u islamskoj epistemologiji koja daje vjerodostojnost Kur'anu i Sunnetu, kao bitnim sastavnim, metodološkim i eksplanatornim izvorima znanja, uz ljudsko znanje u svim njegovim aspektima i izrazima, integracija znanja (IOK) oblikovala je diskurs IIIT-ovih izdanja, akademskih i intelektualnih diskursa i aktivnosti.

Sada, kada idemo dalje, imamo mogućnost da oblikujemo novi IIIT, na jedinstven, inovativan način, usvojivši jedan sveobuhvatni postnormalni AEMS, ukorijenjen u integraciji znanja kao svom filozofskom temelju. To će nam dati prilike da dograđujemo naša prošla postignuća i literaturu na novi, smislen, strateški način, koji će oblikovati i naše sadašnje i naše buduće inicijative. Koristeći integraciju znanja kao teorijski okvir za AEMS, mi ćemo moći stvoriti jedan diskurs i u liderstvu, i u upravljanju, i u javnoj politici, kao ekosistem za obrazovnu politiku, uz najmodernija istraživanja za produkciju novog znanja i ideja koji će obogatiti islamsku misao i znanje. Na primjer, *mekasid* je jedna paradigma za integraciju znanja, ali mi sada pokrećemo, kao još jednu paradigmu, korištenje „univerzalnih kur'anskih vrijednosti“, a, u duhu akademskog poštenja i intelektualne debate, nastaviti ćemo istraživati i otkrivati i druge paradigme integracije znanja, u jednom striktnom i progresivnom diskursu.

Dosezanje ove vizije zahtijeva saosjećajno vođstvo i timski rad u cijeloj našoj organizaciji. Stoga je, imajući u fokusu glavne ciljeve, za učinkovito ostvarenje vizije, posebno u ovim složenim i nesigurnim vremenima, od suštinske važnosti da se rad i aktivnosti IIIT-a strukturno revidiraju, tako da uredi i pridruženi članovi, s obzirom na njihove brojne lokacije, više ne djeluju kao razasuti usamljeni otoci. Održavanje povezanosti, jačanje komunikacijskih veza i

osiguranje direktnog i efikasnog angažmana svih na glavnim projektima, ključno je za praćenje rada cijele organizacije i informiranje svih koji su uključeni i zaduženi. To će nam omogućiti da osmislimo uvezanu sliku i ujedinjenu strukturu, te da eliminiramo suvišni rad i nepotrebno trošenje snage.

Kao predsjednik, opredijeljen sam da, zajedno sa Skupštinom, radim na ostvarivanju IIT-ovih ciljeva, koji će biti na dobrobit ne samo ummeta, nego i čovječanstva u cjelini. Baš kao što su poruka Kur'ana i Sunneta blagoslovi namijenjeni svakom čovjeku, bio on musliman ili ne, isto tako cijeli svijet može imati koristi od projekata nadahnutih ovom porukom: porukom koja se može definirati kao čišćenje i pročišćenje srca, tako da ono može opraštati i potpuno saosjećati; da se um može koristiti za donošenje pouzdanog moralnog suda; i da ruke mogu raditi za dobro raznolike lokalne i globalne zajednice koja čini čovječanstvo. Iako ostvarivanje spomenute misije podrazumijeva beskrajni trud, mi se nadamo da ćemo, tokom 2019. postići ovo: transparentnost, finansijsku i pravnu usklađenost, učinkovitost i odgovornost, te izdavački kvalitet, senzibilnost i pažnju.

Anwar Ibrahim,
predsjednik Skupštine Međunarodnog instituta za islamsku misao